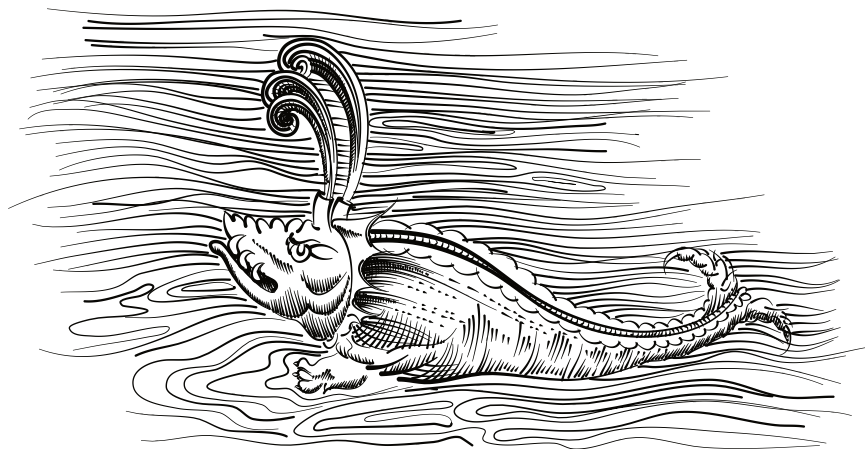

MIKROCHOR : NOVÁ HUDBA

20/6 19:30 kostel sv. Klimenta

Hudba současných autorů pro smíšený sbor a cappella včetně čtyř světových premiér!

Jirucha - Vejskal - Wajsar - Dřízal (CZ) .
Lindstrand (SE) . Whitacre (USA) . Bosio (IT) . Ešenvalds (LVA)

Mikrochor : Nová hudba - 20. 6. 2023

PROGRAM KONCERTU

Erik Bosio (IT, *1983) : 224

Josefine Lindstrand (SE, *1981)/ Edith Södergran (SE/FI,
1892-1923) :

Sånger från berget (Písně z hory)

1. Tydig gryning (Brzký úsvit)
2. Irrande moln (Bloudící mraky)
3. Stormen (Bouře)
4. Sången på berget (Píseň na hoře)

Jan Jirucha (*1982) : **Ancient Sound** - *premiéra*

Jan Jirucha/Milada Horáková (1901-1950)

: **Byly jsme tam taky** - *premiéra*

Eriks Ešenvalds (LV, *1977) : **Only in Sleep**

Míchal Vejskal (*1987) : **Urbex** - *premiéra*

Eric Whitacre (US, *1970) : **Lux aurumque**

Petr Wajsar (*1978) : **Lorem ipsum** - *premiéra*

Jan Ryant Dřízal (*1986) :

De Monstris Marinis (Mořská monstra)

1. Primo generaliter (Nejprve obecně)
2. De Cervo Marino (O Mořském jelenu)
3. De Serra (O Mořské pile)
4. De Monachis Maris (O Mořském mnichovi)
5. De Luligine (O Olihni)
6. Conclusio (Závěr)

Účinkují : Mikrochor

: sbormistr Lukáš Prchal

: Jan Jirucha, trombon

Josefine Lindstrand: Sångern från berget

Finsko-švédská básnířka **Edith Södergran** se svou expresionistickou poetickou dikcí zaujala mnoho skladatelů. Josefine Lindstrand vybrala pro svou suitu Písně z hory čtyři básně ze sbírky Básně z roku 1916 a z Růžového oltáře (1919). Jedná se o básně různorodé povahy, ale všechny se severskou přírodou jako kulisou.

"Básně Edith Södergran mě vždy fascinovaly. Probouzejí ve mě pocit zvědavé hravosti a zároveň temné melancholie a hloubky. Vybrala jsem čtyři básně, o kterých si myslím, že k sobě nějakým způsobem patří. Skladba vystihuje čtyři různé emocionální stavy nebo nálady v přírodě a v nás."

Josefine Lindstrand, vystupující též pod uměleckým jménem Britah, je švédská jazzová zpěvačka, instrumentalistka, textařka a skladatelka, žijící ve Stockholmu. Již více než 15 let patří k předním zpěvákům na jazzové scéně ve Skandinávii a po celé Evropě.

Brzký úsvit

Některé z posledních hvězd matně září.
Vidím je z okna. Obloha je bledá,
jen stěží si lze představit den,
který začíná v dáli.
Nad jezerem se šíří ticho,
mezi stromy číhá šepot,
má stará zahrada roztržitě naslouchá
dechu noci, jak mizí přes cestu.

Bloudící mraky

Bloudící mraky uvízly na horském srázu,
nekonečné hodiny mlčky stojí a čekají:
vítr je chce rozehnat po pláni,
měly by stoupat se sluncem k bílým výšinám.
Bloudící mraky stojí slunci v cestě,

smuteční prapory všednosti visí tak ztěžka,
dole v údolí jde život lehkým krokem,
tóny klavíru zní z otevřených oken.
Jak záplata vedle záplaty pestrobarevný koberec údolí,
podobný cukru je věčný sníh na vrcholcích.

Bouře

Nyní je země opět zahalena černou barvou.
Je to bouře stoupající z nočních soutěsek,
tančí svůj strašidelný tanec nad zemí.
Lidé teď znovu bojují - přízrak proti přízraku.
Co chtějí, co vědí? Hnání jako dobytek z temných koutů,
nevytrhávají se ze řetězu událostí:
velké myšlenky tlačí před sebou svou kořist.
Myšlenky marně natahují ruce k vládci bouře,
on, tanečník, ví, že je jediným pánem země.
Svět nevládne sám sobě. Jeden musí
padnout jako hořící dům, jako ztrouchnivělý strom,
jiný zůstane ušetřen neznámými rukama.
A slunce na to všechno hledí a hvězdy svítí za ledových nocí
a člověk se osaměle plíží ke svému nezměrnému štěstí.

Píseň na hoře

Slunce zapadalo nad mořskou pěnou a pláž spala
a na hoře někdo zpíval...
Jak ta slova padla do vody, skonala...
A píseň zmizela za borovicemi a soumrak ji vzal s sebou.
Když všechno ztichlo, jen jsem si pomyslela,
večerní pěna na skále, jako když krvácí srdce.
Matně jsem tušila, že ta píseň byla o něčem,
co se nikdy nevrátí.
Zima pomalu klesá do údolí.
Obři se usmívají.

Jan Jirucha: Ancient Sound, Byly jsme tam taky

Obě skladby jsou vzdáleně inspirovány uměleckými díly, které autora v průběhu života významně ovlivnily. Zatímco první kus je inspirován obrazem slavného malíře Paula Klee, druhá skladba zhudebňuje text posledního dopisu Milady Horákové své dceři z vězení. Název Byly jsme tam taky je převzatý ze stejnojmenné knihy Dagmar Šimkové.

Paul Klee: *“Barva mě ovládá. Nemusím o ni usilovat. Bude mě ovládat vždycky, vím to. To je smysl této šťastné hodiny: Barva a já jsme jedno. Já jsem malíř.”*

Z textu dopisu Milady Horákové z vězení své dceři Janě: *„A tak dceruško jediná, holčičko Jano. Žijte nový, má naději, mé budoucí promítnutí. Žij! Uchop život oběma rukama. Do svého posledního dechu budu se modlit za tvé štěstí, mé drahé dítě. Libám Tvé vlásky, oči a ústa, hladím Tě a chovám ve svém náručí, vždyť jsem se tak málo skutečně Tebe nachovala.“*

Jan Jirucha je český hudebník, absolvent Konzervatoře Jaroslava Ježka, kde studoval hru na trombon, a Hudební akademie v polských Katovicích, kde se zaměřil na orchestrální kompozici a aranžování. Je zakládajícím členem hudebního uskupení Bucinatores. Na jaře 2009 se vydal na turné s European Jazz Orchestra pod vedením Petera Herbolzheimera. Od roku 2010 Jan Jirucha vyučuje jazzový trombon na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. V roce 2012 získal za svou dlouhou skladbu *Preludium pro jazzový orchestr* ocenění Nejlepší jazzová skladba. V roce 2014 dirigoval Euroradio Jazz Orchestra, který zahrál i některé jeho skladby. O dva roky později získalo album *Concept Art Orchestra – The Prague Six*, na kterém se podílel jako hlavní trombonista a skladatel, významné české ocenění Anděl za nejlepší jazzové a bluesové album roku 2016. V lednu 2018 spoluzaložil Jazz Dock Orchestra, kde působí jako pozounista, stejně jako v dalších tělesech (Points a dalších).

Michal Vejskal : Urbex

“K napsání kompozice Urbex jsem se nechal inspirovat pocity z ojedinelé atmosféry prázdných objektů a míst. URBEX - Urban Exploration - - meštšký pružkum. Samotní aktéři, takzvaní urbexerš definují urbex jako: pružkum meštštš cí objektu, které vytvořila lidská ruka, respektive lidská činnost a jedná se o místa veřejně nepřístupná, opuštšná. Jsou většinou izolovaná od dnešní doby, ovšem v minulosti jí byla součástí. Například: opuštšné doly, kostely, nemocnice, sanatoria, továrny, bývalé vojenské objekty, stoky, kanalizace a mnohé další. Samota a prázdno vyvstává na povrch představy různých zvuků a ruchů, vyplňujících prostor onoho místa.“

Michal Vejskal, hudební skladatel, pianista a dirigent je absolventem skladby a dirigování na Konzervatoři a VOŠ Jaroslava Ježka v Praze. Jeho umělecký záběr je více než široký. Spolupracuje s řadou orchestrů, kapelami Burma Jones, Hi-Fi nebo Yvetou Blanarovičovou či Davide Dorůžkou. Spolupracuje i s řadou divadel, například Divadlo Na Vinohradech, divadlo Minor, Klicperovo divadlo nebo divadlo Pod Palmovkou. Je autorem úspěšného projektu „Salome-pásmo písni Karla Kryla“. Je autorem znělky pro festival Mladí ladí Jazz 2017. Jako symfonický aranžér spolupracuje především s kytaristou a hudebním skladatelem Michalem Pavlíčkem.

Petr Wajsar : Lorem ipsum

Opus Petra Wajsara je zaznamenán jako grafická partitura, takže zpěváci nečtou noty, ale spíše obrázky a grafické diagramy, a její provedení do velké míry vychází z improvizace.

„Moje skladba Lorem Ipsum je pokračováním odnože mých skladeb inspirovaných skladatelskou avantgardou 60. let, konkrétně sborovými díly skladatele Marka Kopelenta. Po skladbě pro šestihlasý soubor sólistů jsem v tomto díle pokročil pro větší těleso, soubor Mikrochor. Členové sboru byli postaveni před úkol, který po nich vyžaduje vystoupit z komfortní zóny interpreta přesně zapsaných not a zapojit své sólistické a improvizaci vloh. Jako text posloužil nonsensový text Lorem Ipsum, který slouží nejen jako typografická pomůcka, ale mnoha skladatelům též posloužil jako předloha pro jejich hudbu. Věřím, že svým pojetím jsem množství skladeb užívajících tento text rozšířil o osobitý vklad.“

Petr Wajsar studoval skladbu a aranžování moderní populární hudby na konzervatoři v Praze. Ve studiu kompozice pokračoval na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze. Jeho dílo zahrnuje klasickou, jazzovou, populární i scénickou hudbu, je též vyhledávaným aranžérem. Spolupracuje s mnoha předními českými soubory a institucemi. Své skladby uvedl s Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, Filharmonií Bohuslava Martinů, Filharmonií Hradec Králové a dalšími. Pro Novou Scénu Národního divadla v Praze napsal spolu s Pavlem Novotným operu-recitál Tramvestie. Je držitelem ceny Český lev 2018 za film Hastrman O. Havelky, nominace na Cenu Alfréda Radoka za hudbu k muzikálu Pornohvězdy a dalších. S vokálním souborem SKETY se zúčastňuje koncertů po celé české republice i v zahraničí. Je vedoucím skupiny HI-FI a koncertuje s jednočlenným projektem elektronické hudby DEVELOOPER.

Jan Ryant Dřízal : De Monstris Marinis

„Jedná se o vybrané drobné portréty ze středověkého bestiáře Tomáše z Cantimpré (1201–1272). Ten na těchto podivuhodných tvorech dokládá jednak rozmanitost Božího stvoření a jednak hledá paralely k lidskému chování. Celý cyklus se nese v duchu hravé nadsázky, humoru a grotesknosti, kdy může sbor využít všechny pěvecké možnosti a finesy. Formálně jsem těžil ze starých forem, v cyklu se tak nachází pseudofuga, organum, hoquetus ad. Vše je ale v novém podání, ovlivněném Veljo Tormisem, Meredith Monk i Björk. Přál bych si, aby i přes jisté technické obtíže byla tato skladba pro sbor radostí a zábavou a podařilo se mu vykouzlit pro posluchače atmosféru dávných moří a jejich obyvatel.“

Jan Ryant Dřízal, absolvent kompoziční třídy na Pražské konzervatoři, HAMU v Praze a také oboru teorie a dějin filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě v Brně. Spolupracoval s nejvýraznějšími hudebníky nejen své generace a jeho skladby uvádí přední česká tělesa. Okrajově se věnuje taktéž filmové a scénické hudbě. V roce 2014 se stal absolutním vítězem skladatelské soutěže České filharmonie za kompozici Kuře melancholik, za rok 2016 byl oceněn výroční cenou OSA za nejúspěšnějšího mladého autora vážné hudby. Je držitelem několika dalších mezinárodních ocenění. V roce 2015 se zúčastnil mezinárodního sympozia pro současnou hudbu na Lisztově akademii v Budapešti a stal se rezidenčním skladatelem orchestru Berg

na Hudebním institutu Krzysztofa Pendereckího v Polsku. Je spoluzakladatelem studentského souboru pro soudobou hudbu Ensemble Terrible HAMU. Od roku 2016 působí pedagogicky na teoretickém oddělení Pražské konzervatoře.

• Středověké texty Tomáše z Cantimpré:

• **I. Primo Generaliter** (*Nejprve obecně*)

• Všemohoucí Bůh stvořil mořská monstra, aby vzbuzovala na světě úžas. A je třeba nad nimi žasnout tím spíše, že se jen málokdy naskytnou lidskému zraku.

• **II. De Ceruo Marino** (*O Mořském jelenu*)

• Mořský jelen je podle Knihy Kyranid to zvíře, kterému se říká polinotarius. Zdvihá hlavu s parohy nad vodní hladinu a láká ptáky, aby na ni usedli k odpočinku nebo se nakrmili jeho masem. A když se pak ptáci v klidu usadí, mořský jelen se na ně nečekaně vrhne, zabije je a sežere.

• **III. De Serra** (*O Mořské pile*)

• Jmenuje se podle svého vzhledu, protože má hřeben připomínající zuby pily. Tento živočich podplouvá nepozorovaně lodě a řeže jim do dna. Jeho lstivá a úskočná povaha totiž touží po tom, aby do lodi vnikla voda, lidé se utopili a on se pak mohl nasytit jejich mrtvými těly.

• **IV. De Monachis Maris** (*O Mořském mnichovi*)

• Mořští mniši jsou mořská monstra nazvaná podle svého vzhledu. V dolní části vypadají jako ryba, v horní však mají do jisté míry lidskou podobu. Toto monstrum s oblibou pokouší lidi, kteří se procházejí po břehu moře: hraje si před nimi, skáče ve vodě a postupně se k nim přibližuje. A když uvidí, že toho člověka přilákal obdiv až do jeho blízkosti, stáhne ho do hlubin a nakrmí se jeho masem.

• **V. De Luligine** (*O Olihni*)

• Luligo je podle Aldhelma tak zvláštní mořské monstrum, že se může zdát, jako by si v jeho případě příroda spíše hrála. Toto zvíře se šupinatou kůží prozkoumává totiž společně s hejny ryb hlubiny moře, když se mu však mořské vody omrzí, zdvihne se pomocí křídel, která mu nadělila příroda, nad hladinu a společně s ptáky se vznese do vzduchu.

• **VI. Conclusio** (*Závěr*)

• A není důvod si myslet, jak soudí někteří lidé, že se taková monstra zrodila z nepřírozeného spojení odlišných druhů, nýbrž je třeba věřit, že Bůh dal vzniknout všem těmto tvorům zároveň s ostatními již při stvoření světa.

Děkujeme za podporu Unii českých pěveckých
sborů a OSA.

